

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 9. novembra 2023*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Smernica 2000/31/ES – Služby informačnej spoločnosti – Článok 3 ods. 1 – Pravidlo o kontrole v členskom štáte pôvodu – Článok 3 ods. 4 – Výnimka zo zásady slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti – Pojem opatrenia, ktoré sú ‚prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti‘ – Článok 3 ods. 5 – Možnosť následného oznámenia opatrení obmedzujúcich slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti v naliehavom prípade – Neoznámenie – Uplatniteľnosť týchto opatrení – Právna úprava členského štátu, ktorá poskytovateľom komunikačných platforiem bez ohľadu na to, či majú alebo nemajú sídlo na jeho území, ukladá súbor povinností týkajúcich sa kontroly a oznamovania údajne protiprávneho obsahu – Smernica 2010/13/EÚ – Audiovizuálne mediálne služby – Služba platforiem na zdieľanie videí“

Vo veci C-376/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) z 24. mája 2022 a doručený Súdnemu dvoru 10. júna 2022, ktorý súvisí s konaním:

Google Ireland Limited,

Meta Platforms Ireland Limited,

Tik Tok Technology Limited

proti

Kommunikationsbehörde Austria (KommAustria),

za účasti:

Bundesministerin für Frauen, Familie, Integration und Medien im Bundeskanzleramt,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, sudcovia F. Biltgen, N. Wahl (spravodajca), J. Passer a M. L. Arastey Sahún,

generálny advokát: M. Szpunar,

* Jazyk konania: nemčina.

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Google Ireland Limited a Tik Tok Technology Limited, v zastúpení: L. Feiler, Rechtsanwalt,
- Meta Platforms Ireland Limited, v zastúpení: S. Denk, Rechtsanwalt,
- rakúska vláda, v zastúpení: A. Posch a G. Kunnert, splnomocnení zástupcovia,
- Írsko, v zastúpení: M. Browne, A. Joyce a M. Tierney, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci D. Fennelly, BL,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: G. Braun, S. L. Kaléda a P.-J. Loewenthal, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. júna 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu jednak článku 3 ods. 4 a 5 smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399), a jednak článku 28a ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (Ú. v. EÚ L 95, 2010, s. 1), zmenenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018 (Ú. v. EÚ L 303, 2018, s. 69) (ďalej len „smernica 2010/13“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťami Google Ireland Limited, Meta Platforms Ireland Limited a Tik Tok Technology Limited, spoločnosťami so sídlom v Írsku, a Kommunikationsbehörde Austria (KommAustria) (rakúsky úrad pre reguláciu komunikácií) vo veci rozhodnutí tohto úradu, podľa ktorých tieto spoločnosti podliehajú Bundesgesetz über Maßnahmen zum Schutz der Nutzer auf Kommunikationsplattformen (Kommunikationsplattformen-Gesetz) (spolkový zákon o opatreniach na ochranu používateľov komunikačných platforiem) (BGBl. I, 151/2020, ďalej len „KoPI-G“).

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2000/31

3 Podľa odôvodnení 5, 6, 8, 22 a 24 smernice 2000/31:

„(5) Rozvoju služieb informačnej spoločnosti v rámci spoločenstva bráni celý rad právnych prekážok riadneho fungovania vnútorného trhu, ktoré spôsobujú, že uplatňovanie slobody podnikania a slobody poskytovania služieb je menej atraktívne; tieto prekážky vznikajú kvôli rozdielom vo vnútroštátnych právnych predpisoch a právnej neistote vyplývajúcej z vnútroštátnych pravidiel, ktoré sa uplatňujú na takéto služby; ak nebude existovať koordinácia a nedôjde k úpravám vnútroštátnych právnych predpisov v príslušných oblastiach, tieto prekážky by sa mohli stať opodstatnenými v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskych spoločenstiev; právna neistota existuje ohľadom rozsahu v akom môžu členské štáty kontrolovať služby pochádzajúce z iného členského štátu.

(6) V zmysle cieľov spoločenstva, ustanovených v článkoch 43 a 49 zmluvy a v sekundárnom práve spoločenstva, by mali byť tieto prekážky odstránené koordináciou určitých vnútroštátnych zákonov a objasnením určitých právnych pojmov na úrovni spoločenstva v rozsahu potrebnom pre riadne fungovanie vnútorného trhu; pri zaoberaní sa určitými špecifickými vecami, ktoré spôsobujú problémy na vnútornom trhu, je táto smernica plne v súlade s potrebou rešpektovať zásadu subsidiarity, ktorá je ustanovená v článku 5 zmluvy.

...

(8) Cieľom tejto smernice je vytvoriť právny rámec na zabezpečenie voľného pohybu služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi a nie harmonizovať oblasť trestného práva ako takého.

...

(22) Dohľad nad službami informačnej spoločnosti by sa mal vykonávať u zdroja tejto činnosti, s cieľom zabezpečiť efektívnu ochranu cieľov verejného záujmu; za týmto účelom je potrebné zabezpečiť, aby príslušný orgán poskytoval takúto ochranu nie len pre občanov svojej krajiny, ale pre všetkých občanov spoločenstva; s cieľom zlepšiť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi je nevyhnutné jasne stanoviť zodpovednosť na strane členského štátu, kde služba vzniká; okrem toho, za účelom efektívneho zabezpečenia slobody poskytovania služieb a právnej istoty pre dodávateľov [poskytovateľov – *neoficiálny preklad*] a príjemcov služieb, takéto služby informačnej spoločnosti by mali v zásade podliehať zákonom toho členského štátu, v ktorom má poskytovateľ služby sídlo.

...

(24) V súvislosti s touto smernicou, bez ohľadu na pravidlo o kontrole pri zdroji služieb informačnej spoločnosti, je podľa podmienok ustanovených v tejto smernici povolené, aby členské štáty prijali opatrenia na obmedzenie voľného pohybu služieb informačnej spoločnosti.“

4 Článok 1 ods. 1 tejto smernice znie:

„Táto smernica sa snaží prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu zabezpečením voľného pohybu služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi.“

5 Článok 2 uvedenej smernice stanovuje:

„Na účely tejto smernice majú nasledujúce výrazy uvedený význam:

a) ‚služby informačnej spoločnosti‘: služby v zmysle článku 1 ods. 2 smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 98/34/ES [z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov (Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenenej smernicou [Európskeho parlamentu a Rady] 98/48/ES [z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 217, 1998, s. 18; Mim. vyd. 13/021, s. 8)];

...

h) ‚koordinovaná oblasť‘: požiadavky ustanovené v právnych systémoch členských štátov uplatniteľné na poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti alebo na služby informačnej spoločnosti, bez ohľadu na to, či sú všeobecnej povahy alebo či sú pre ne špeciálne navrhnuté.

...“

6 Článok 3 tejto smernice, nazvaný „Vnútorný trh“, znie takto:

„1. Každý členský štát zabezpečí, aby služby informačnej spoločnosti poskytované poskytovateľom služieb, ktorý má sídlo na jeho území, boli v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré sa uplatňujú v príslušnom členskom štáte a ktoré spadajú do koordinovanej oblasti.

2. Členské štáty nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu.

...

4. Členské štáty môžu prijať opatrenia na výnimku z odseku 2 v súvislosti s určitou danou službou informačnej spoločnosti, ak sú splnené tieto podmienky:

a) opatrenia sú:

i) nevyhnutné pre jeden z týchto dôvodov:

– verejného záujmu, najmä z dôvodu prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov, vrátane ochrany nepľnoletých osôb a boja proti všetkým formám podnecovania nenávisť z dôvodu rasy, pohlavia, náboženstva alebo štátnej príslušnosti a hanobenia ľudskej dôstojnosti jednotlivých osôb,

– ochrany zdravia obyvateľstva,

– verejnej bezpečnosti, vrátane zabezpečenia bezpečnosti a obrany štátu,

- ochrany spotrebiteľov, vrátane investorov;
- ii) prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti, ktorá škodí cieľom uvedeným v bode i) alebo, ktorá predstavuje skutočné a závažné riziko poškodenia týchto cieľov;
- iii) primerane týmto cieľom;

b) pred prijatím predmetných opatrení a bez dopadu na súdne konania, vrátane predbežných konaní a aktov vykonávaných v rámci vyšetrovania trestných činov, členský štát:

- požiadal členský štát uvedený v odseku 1, aby prijal opatrenia a tento takéto opatrenia neprijal, alebo boli neprimerané,
- oznámi Komisii a členskému štátu uvedenému v odseku 1 svoj úmysel prijať také opatrenia.

5. Členské štáty môžu v naliehavom prípade prijať výnimku z podmienok ustanovených v odseku 4 písm. b). Ak ide o takýto prípad, opatrenia musia byť čo najskôr oznámené Komisii a členskému štátu uvedenému v odseku 1, s uvedením dôvodov, prečo členský štát považuje prípad za naliehavý.

6. Bez toho, aby bola dotknutá možnosť členského štátu pokračovať v príslušných opatreniach, Komisia preskúma zlučiteľnosť oznámených opatrení s právom spoločenstva v čo najkratšom možnom čase; ak príde k záveru, že opatrenie je nezlučiteľné s právom spoločenstva, Komisia požiada príslušný členský štát, aby neprijal navrhované opatrenia alebo urýchlene ukončil príslušné opatrenia.“

Smernica 2010/13

7 Článok 1 smernice 2010/13 stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa uplatnia tieto definície:

...

a. a.) ‚služba platformy na zdieľanie videí‘: služba, ako ju vymedzujú články 56 a 57 [ZFEÚ], pričom základný účel služby alebo jej oddeliteľnej časti alebo zásadná funkcia tejto služby je poskytovanie programov, videí vytvorených používateľmi alebo programov aj videí vytvorených používateľmi širokej verejnosti, za ktoré poskytovateľ platformy na zdieľanie videí nenesie redakčnú zodpovednosť, s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať prostredníctvom elektronických komunikačných sietí v zmysle článku 2 písm. a) smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2002/21/ES [zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, 2002, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349)], a ktorých organizáciu určuje poskytovateľ platformy na zdieľanie videí, a to aj automatickými prostriedkami alebo algoritmami, najmä prostredníctvom zobrazovania, označovania a radenia;

...“

8 Článok 28a ods. 1 a 5 tejto smernice stanovuje:

„1. Na účely tejto smernice sa na poskytovateľa platformy na zdieľanie videí usadeného na území členského štátu v zmysle článku 3 ods. 1 smernice [2000/31] vzťahuje právomoc uvedeného členského štátu.

...

5. Na účely tejto smernice sa článok 3 a články 12 až 15 smernice [2000/31] vzťahujú na poskytovateľov platformy na zdieľanie videí, ktorí sa považujú za usadených v členskom štáte v súlade s odsekom 2 tohto článku.“

Smernica (EÚ) 2015/1535

9 Článok 1 ods. 1 písm. e) až g) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 2015, s. 1), stanovuje tieto definície:

„e) ‚pravidlá vzťahujúce sa na služby‘ sú požiadavky všeobecnej povahy, ktoré sa vzťahujú na zriaďovanie a vykonávanie služieb v zmysle písmena b), najmä ustanovenia týkajúce sa poskytovateľa služby, služieb ako takých a ich príjemcu a vylučujúce všetky pravidlá netýkajúce sa špecificky služieb tak, ako sú vymedzené v uvedenom písmene.

...

f) ‚technický predpis‘ sú technické špecifikácie a ďalšie požiadavky alebo pravidlá o službách vrátane príslušných správnych opatrení, dodržiavanie ktorých je v prípade predaja, poskytovania služieb, zriadenia poskytovateľa služby alebo používania služby v členskom štáte alebo na väčšej časti jeho územia de jure alebo de facto povinné, ako aj zákony, predpisy alebo administratívne opatrenia členských štátov, okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 7, ktoré zakazujú výrobu, dovoz, predaj alebo používanie výrobku alebo ktoré zakazujú poskytovanie alebo používanie služby alebo usadenie sa subjektu ako poskytovateľa služby.

...

g) ‚návrh technického predpisu‘ je znenie technickej špecifikácie, alebo inej požiadavky alebo pravidla o službách, vrátane administratívnych opatrení formulovaných s cieľom vydania alebo dosiahnutia vydania návrhu technického predpisu ako technického predpisu, pričom znenie je v štádiu prípravy a je v ňom ešte možné vykonať podstatné zmeny.“

10 Článok 5 ods. 1 prvý pododsek tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty okamžite oznámia Komisii, s výhradou článku 7, všetky návrhy technických predpisov okrem tých prípadov, keď ide len o prevzatie úplného textu medzinárodnej alebo európskej normy, pričom v takomto prípade postačí informácia o príslušnej norme; členské štáty oznámia Komisii aj dôvody, pre ktoré je prijatie takéhoto technického predpisu potrebné, keď tieto dôvody nebudú zjavné už z návrhu technického predpisu.“

Rakúske právo

11 Ustanovenie § 1 KoPl-G stanovuje:

„1. Tento zákon slúži na podporu zodpovedného a transparentného vybavovania oznámení používateľov o nižšie uvedenom obsahu na komunikačných platformách a bezodkladného riešenia takýchto oznámení.

2. Domáci a zahraniční poskytovatelia služieb, ktorí poskytujú komunikačné platformy (§ 2 bod 4) na účely dosiahnutia hospodárskeho zisku, patria do pôsobnosti tohto zákona, pokiaľ:

- (1) počet registrovaných používateľov s právom prístupu na komunikačnú platformu v Rakúsku nebol v predchádzajúcom kalendárnom roku v priemere nižší ako 100 000 osôb a
- (2) obrat z prevádzky komunikačnej platformy dosiahnutý v Rakúsku v predchádzajúcom kalendárnom roku nebol nižší ako 500 000 eur.

...

4. Poskytovatelia služieb platforiem na zdieľanie videí (§ 2 bod 12) sú oslobodení od povinností stanovených v tomto zákone, pokiaľ ide o programy (§ 2 bod 9) a videá vytvorené používateľmi (§ 2 bod 7) poskytované na týchto platformách.

5. Na požiadanie poskytovateľa služieb regulačný orgán určí, či poskytovateľ patrí do pôsobnosti tohto zákona.

...“

12 Ustanovenie § 2 KoPl-G stanovuje:

„Na účely tohto zákona sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

...

(2) ‚služba informačnej spoločnosti‘: služba bežne poskytovaná za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb..., najmä online obchod s výrobkami a službami, online poskytovanie informácií, online reklama, elektronické vyhľadávače a možnosti získavania údajov, ako aj služby umožňujúce prenos informácií cez elektronickú sieť, prístup k takejto sieti alebo zaznamenávanie informácií o používateľovi...;

(3) ‚poskytovateľ služieb‘: fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje komunikačnú platformu;

(4) ‚komunikačná platforma‘: služba informačnej spoločnosti, ktorej hlavným účelom alebo základnou funkciou je výmena oznámení alebo vyjadrení s duševným obsahom, či už v ústnej, písomnej, zvukovej alebo obrazovej podobe, medzi používateľmi a širokým okruhom iných používateľov prostredníctvom hromadného šírenia;

...

(6) „používateľ“: každá osoba využívajúca komunikačnú platformu bez ohľadu na to, či je alebo nie je registrovaná na tejto platforme;

(7) „video vytvorené používateľom“: súbor pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku tvoriaci, bez ohľadu na jeho dĺžku, samostatný prvok, vytvorený používateľom a nahraný na platformu na zdieľanie videí tým istým používateľom alebo iným používateľom;

...

(9) „program“: jediný samostatný prvok audiovizuálnej mediálnej služby, ktorá bez ohľadu na jej dĺžku pozostáva zo súboru pohybujúcich sa obrazov so zvukom alebo bez zvuku v rámci tabuľky alebo katalógu zostaveného poskytovateľom mediálnych služieb; tento pojem zahŕňa najmä kinematografické dlhometrážne filmy, videoklipy, športové podujatia, situačné komédie, dokumentárne filmy, informačné programy, umelecké a kultúrne programy, detské programy a pôvodné televízne hry;

...

(12) „platforma na zdieľanie videí“: služba, ako ju vymedzujú články 56 a 57 [ZFEÚ], pričom základný účel služby alebo jej oddeliteľnej časti alebo zásadná funkcia tejto služby je poskytovanie programov (bod 9), videí vytvorených používateľmi (bod 7) alebo programov aj videí vytvorených používateľmi širokej verejnosti, za ktoré poskytovateľ platformy na zdieľanie videí nenesie redakčnú zodpovednosť, s cieľom informovať, zabávať alebo vzdelávať prostredníctvom elektronických komunikačných sietí v zmysle článku 2 bod 1 [smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1972 z 11. decembra 2018, ktorou sa stanovuje európsky kódex elektronických komunikácií (Ú. v. EÚ L 321, 2018, s. 36)], ktorých organizáciu (najmä pomocou automatických prostriedkov alebo algoritmov, najmä prostredníctvom zobrazovania, označovania a radenia) určuje poskytovateľ platformy.“

13 Ustanovenia § 3KoPI-G znie:

„1. Poskytovatelia služieb musia pripraviť účinný a transparentný postup na vybavovanie a riešenie oznámení o obsahu, ktorý je dostupný na komunikačnej platforme a ktorý je údajne protiprávny.

...

4. Okrem toho poskytovatelia služieb zabezpečia zavedenie účinného a transparentného postupu na preskúmanie svojich rozhodnutí o zablokovaní alebo odstránení oznámeného obsahu (odsek 3 bod 1). ...

...“

14 Podľa § 4 ods. 1 KoPI-G:

„Poskytovatelia služieb sú povinní vypracovať výročnú správu alebo polročnú správu pre komunikačné platformy s viac ako miliónom registrovaných používateľov o vybavení oznámení o údajnom protiprávnom obsahu. Správa sa doručí regulačnému orgánu najneskôr mesiac po uplynutí obdobia, ktoré je zahrnuté v správe, a zároveň musí byť stále a ľahko dostupná na ich vlastnej internetovej stránke.“

15 Ustanovenie § 5 KoPl-G stanovuje:

„1. Poskytovatelia služieb určia osobu, ktorá spĺňa podmienky uvedené v § 9 ods. 4 Verwaltungsstrafgesetz 1991 – VStG (zákon z roku 1991 o správnych sankciách, BGBl., 52/1991). Táto osoba:

- (1) ručí za dodržiavanie ustanovení tohto zákona;
- (2) má právomoc vydať príkaz, aby zabezpečila dodržiavanie ustanovení tohto zákona;
- (3) má potrebné znalosti nemeckého jazyka, aby mohla spolupracovať so správnymi a súdnymi orgánmi;
- (4) má zdroje potrebné na plnenie svojich úloh.

...

4. Poskytovateľ služieb vymenuje fyzickú alebo právnickú osobu za zástupcu zodpovedného za správne a súdne oznámenia. Uplatňujú sa ustanovenia odseku 1 bodu 3, odseku 2 prvej vety a odseku 3.

5. Regulačný orgán musí byť bezodkladne informovaný o totožnosti zodpovedného zástupcu a zástupcu zodpovedného za oznamovanie.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 16 Žalobkyne vo veci samej, Google Ireland, Meta Platforms Ireland a Tik Tok Technology sú spoločnosťami so sídlom v Írsku, ktoré poskytujú služby komunikačných platforiem, okrem iného v Rakúsku.
- 17 Po nadobudnutí účinnosti KoPl-G v roku 2021 požiadali KommAustria, aby na základe § 1 ods. 5 tohto zákona určil, že nepatria do pôsobnosti tohto zákona.
- 18 Tromi rozhodnutiami z 26. marca, 31. marca a 22. apríla 2021 tento úrad určil, že žalobkyne vo veci samej patria do pôsobnosti KoPl-G z dôvodu, že každá z nich poskytuje službu „komunikačnej platformy“ v zmysle § 2 bodu 4 tohto zákona.
- 19 Žalobkyne vo veci samej podali proti týmto rozhodnutiam žaloby na Bundesverwaltungsgericht (Spolkový správny súd, Rakúsko), ktorý tieto žaloby zamietol ako nedôvodné.
- 20 Na podporu opravných prostriedkov „Revision“ podaných žalobkyňami vo veci samej proti týmto zamietavým rozhodnutiam pred Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko), vnútroštátnym súdom, tieto uvádzajú jednak, že keďže Írska republika a Európska komisia neboli informované o prijatí KoPl-G podľa článku 3 ods. 4 písm. b) a článku 3 ods. 5 smernice 2000/31, nemožno sa tohto zákona dovoľávať v ich neprospech. Jednak povinnosti zavedené uvedeným zákonom sú neprímerané a nezlučiteľné so slobodným poskytovaním služieb a so „zásadou krajiny pôvodu“ stanovenou smernicou 2000/31, ako aj, pokiaľ ide o služby platforiem na zdieľanie videí, smernicou 2010/13.

- 21 V tejto súvislosti tento súd po prvé uviedol, že návrhy opravných prostriedkov „Revision“ sa týkajú otázky, či KoPl-G alebo povinnosti, ktoré ukladá poskytovateľom služieb, predstavujú opatrenia prijaté v súvislosti s „určitou danou službou informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31. Uvádza, že má pochybnosti o tejto otázke, keďže ustanovenia KoPl-G sú všeobecné a abstraktné a ukladajú poskytovateľom služieb informačnej spoločnosti všeobecné povinnosti uplatniteľné v prípade neexistencie akéhokoľvek individuálneho a konkrétneho aktu.
- 22 Po druhé za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v článku 3 ods. 4 písm. a) smernice 2000/31, sa uvedený súd pýta na výklad článku 3 ods. 5 tejto smernice s cieľom určiť, či je KoPl-G uplatniteľný voči žalobkyniam vo veci samej napriek tomu, že nebol oznámený.
- 23 Po tretie, stále za predpokladu, že povinnosti, ktoré KoPl-G ukladá poskytovateľom služieb komunikačných platforiem sa majú kvalifikovať ako opatrenia prijaté v súvislosti s „určitou danou službou informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, ten istý súd sa pýta, či sa tieto povinnosti, pokiaľ sú splnené podmienky stanovené v článku 3 ods. 4 písm. a) tejto smernice, v zásade uplatňujú na služby poskytované žalobkyňami vo veci samej ako poskytovateľmi služieb komunikačných platforiem. Prípadne by teda bolo potrebné určiť, pokiaľ ide o poskytovateľov služieb platforiem na zdieľanie videí v zmysle článku 1 písm. a. a.) smernice 2010/13, či pravidlo o kontrole v členskom štáte pôvodu, ktoré sa uplatňuje aj v rámci tejto smernice podľa jej článku 28a ods. 1, ktorý odkazuje na článok 3 smernice 2000/31, bráni tomu, aby sa povinnosti, ktoré KoPl-G ukladá poskytovateľom služieb, ktorí majú sídlo na území iného členského štátu, uplatňovali na obsah týchto platforiem, pokiaľ nejde o programy ani videá vytvorené používateľmi.
- 24 Za týchto podmienok Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Má sa článok 3 ods. 4 písm. a) bod ii) smernice 2000/31 vykladať v tom zmysle, že pod opatreniami, ktoré sú ‚prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti‘, sa môže chápať aj zákonné opatrenie, ktoré sa týka všeobecne opísanej kategórie určitých služieb informačnej spoločnosti (ako sú komunikačné platformy), alebo si existencia takéhoto opatrenia vyžaduje, aby sa prijalo rozhodnutie týkajúce sa konkrétneho jednotlivého prípadu (napríklad v súvislosti s menovite uvedenou komunikačnou platformou)?
2. Má sa článok 3 ods. 5 smernice 2000/31 vykladať v tom zmysle, že v naliehavých prípadoch má neoznámenie (*a posteriori*) takýchto opatrení ‚čo najskôr‘ Komisii a členskému štátu, na ktorého území má poskytovateľ služieb sídlo, ako je stanovené v tomto ustanovení, za následok, že po uplynutí lehoty dostatočnej na vykonanie tohto (*a posteriori*) oznámenia sa tieto opatrenia na danú službu neuplatnia?
3. Bráni článok 28a ods. 1 [smernice 2010/13] uplatneniu opatrení v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, ktoré nie sú zamerané na programy alebo videá vytvorené používateľmi na platforme na zdieľanie videí?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 25 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 4 smernice 2000/31 vykladať v tom zmysle, že všeobecné a abstraktné opatrenia týkajúce sa kategórie určitých služieb informačnej spoločnosti, ktoré sú opísané všeobecne a ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa tejto kategórie služieb, patria pod pojem opatrenia, ktoré sú „prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti“ v zmysle tohto ustanovenia.
- 26 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že na účely výkladu ustanovenia práva Únie, ktorého znenie výslovne neodkazuje na vnútroštátne právo, treba v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 15. septembra 2022, *Fédération des entreprises de la beauté*, C-4/21, EU:C:2022:681, bod 47 a citovaná judikatúra).
- 27 V prvom rade, pokiaľ ide o znenie článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, treba konštatovať, že toto ustanovenie odkazuje na „určitú službu informačnej spoločnosti“. Použitie jednotného čísla a prídavného mena „určitá“ naznačuje, že takto dotknutú službu treba chápať ako individualizovanú službu poskytovanú jedným alebo viacerými poskytovateľmi služieb a že v dôsledku toho členské štáty nemôžu na základe tohto článku 3 ods. 4 prijať všeobecné a abstraktné opatrenia týkajúce sa kategórie určitých služieb informačnej spoločnosti, ktoré sú opísané všeobecne a ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa tejto kategórie služieb.
- 28 Okolnosť, že pojem „opatrenia“ môže zahŕňať širokú škálu opatrení prijatých členskými štátmi, nepochybňuje toto posúdenie.
- 29 Použitím takéhoto širokého a všeobecného pojmu ponechal normotvorca Únie na voľnú úvahu členských štátov povahu a formu opatrení, ktoré môžu prijať podľa článku 3 ods. 4 smernice 2000/31. Naopak použitie tohto pojmu nijako nepredurčuje podstatu alebo vecný obsah týchto opatrení.
- 30 V druhom rade kontext tohto článku a najmä procesné požiadavky stanovené v uvedenom článku 3 ods. 4 písm. b) potvrdzujú takýto výklad.
- 31 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 3 ods. 4 tejto smernice môžu členské štáty, pokiaľ ide o určitú službu informačnej spoločnosti patriacu do koordinovanej oblasti, prijať opatrenia odchyľujúce sa od zásady slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti pod dvomi kumulatívnymi podmienkami (rozsudok z 19. decembra 2019, *Airbnb Ireland*, C-390/18, EU:C:2019:1112, bod 83).
- 32 Po prvé v súlade s článkom 3 ods. 4 písm. a) smernice 2000/31 musí byť príslušné obmedzujúce opatrenie nevyhnutné na zabezpečenie verejného záujmu, ochrany zdravia obyvateľstva, verejnej bezpečnosti alebo ochrany spotrebiteľov, musí byť prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti, ktorá škodí týmto cieľom alebo predstavuje skutočné a závažné riziko ich poškodenia, a napokon musí byť primerané týmto cieľom.

- 33 Po druhé článok 3 ods. 4 písm. b) tejto smernice stanovuje, že dotknutý členský štát musí vopred a bez dopadu na súdne konania, vrátane predbežných konaní a aktov vykonávaných v rámci vyšetrovania trestných činov, nielen požiadať členský štát, na ktorého území má poskytovateľ služby sídlo, aby prijal opatrenia, ktoré tento poskytovateľ neprijal alebo tieto opatrenia boli neprimerané, ale tiež oznámiť Komisii a tomuto členskému štátu svoj úmysel prijať predmetné obmedzujúce opatrenia.
- 34 Podmienka uvedená v predchádzajúcom bode potvrdzuje, že členské štáty nemôžu obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iných členských štátov prijatím opatrení všeobecnej a abstraktnej povahy, ktoré sa týkajú kategórie určitých služieb informačnej spoločnosti opísanej všeobecným spôsobom.
- 35 Tým, že sa členským štátom, v ktorých sa poskytuje služba informačnej spoločnosti a ktoré chcú ako členské štáty určenia tejto služby prijať opatrenia na základe článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, ukladá povinnosť požiadať členský štát pôvodu uvedenej služby, teda členský štát, na ktorého území má poskytovateľ tejto služby sídlo, aby prijal opatrenia, toto ustanovenie predpokladá, že poskytovateľov, a teda aj dotknuté členské štáty možno identifikovať.
- 36 Ak by však členské štáty boli oprávnené obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti prostredníctvom všeobecných a abstraktných opatrení, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa určitej kategórie týchto služieb, takáto identifikácia by bola, ak nie nemožná, tak prinajmenšom nadmerne sťažená, takže členské štáty by neboli schopné dodržať takúto procesnú podmienku.
- 37 Okrem toho, ako zdôraznil generálny advokát v bode 68 svojich návrhov, ak by sa mal článok 3 ods. 4 smernice 2000/31 vykladať v tom zmysle, že zahŕňa všeobecné a abstraktné opatrenia, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa určitej kategórie služieb informačnej spoločnosti, predchádzajúce oznámenie stanovené v článku 3 ods. 4 písm. b) druhej zarážke tejto smernice by bolo pravdepodobne duplicitné s tým, ktoré požaduje smernica 2015/1535.
- 38 Táto smernica 2015/1535 totiž v podstate vyžaduje, aby členské štáty oznámili Komisii každý návrh technického predpisu, ktorého pravidlá týkajúce sa služieb obsahujú požiadavky všeobecnej povahy týkajúce sa prístupu k činnostiam v oblasti služieb informačnej spoločnosti a ich výkonu.
- 39 Po tretie výklad pojmu opatrenia, ktoré sú „prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 v tom zmysle, že členské štáty môžu prijať všeobecné a abstraktné opatrenia, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa určitej kategórie služieb informačnej spoločnosti, by sponchybnil pravidlo o kontrole v členskom štáte pôvodu, na ktorom je založená táto smernica, a cieľ riadneho fungovania vnútorného trhu sledovaný touto smernicou.
- 40 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 3 smernice 2000/31 je ústredným ustanovením v štruktúre a systéme zavedenom touto smernicou, keďže zakotvuje toto pravidlo, ktoré je tiež uvedené v odôvodnení 22 tejto smernice, ktoré stanovuje, že „dohľad nad službami informačnej spoločnosti by sa mal vykonávať u zdroja tejto činnosti“.
- 41 Podľa tohto článku 3 ods. 1 každý členský štát zabezpečí, aby služby informačnej spoločnosti poskytované poskytovateľom služieb, ktorý má sídlo na jeho území, boli v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré sa uplatňujú v príslušnom členskom štáte a ktoré spadajú

do koordinovanej oblasti. Uvedený článok 3 ods. 2 uvádza, že členské štáty nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu.

- 42 Smernica 2000/31 tak spočíva na uplatňovaní zásad kontroly v členskom štáte pôvodu a vzájomného uznávania, takže v rámci koordinovanej oblasti definovanej v článku 2 písm. h) tejto smernice sú služby informačnej spoločnosti regulované iba v členskom štáte, na ktorého území majú poskytovatelia týchto služieb sídlo (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2011, eDate Advertising a i., C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685, body 56 až 59).
- 43 V dôsledku toho na jednej strane prináleží každému členskému štátu ako členskému štátu pôvodu služieb informačnej spoločnosti regulovať tieto služby a z tohto dôvodu chrániť cieľ všeobecného záujmu uvedené v článku 3 ods. 4 písm. a) bode i) smernice 2000/31.
- 44 Na druhej strane v súlade so zásadou vzájomného uznávania prináleží každému členskému štátu ako členskému štátu určenia služieb informačnej spoločnosti, aby neobmedzoval slobodu poskytovania týchto služieb vyžadovaním dodržiavania dodatočných povinností prijatých v koordinovanej oblasti.
- 45 Ako však vyplýva z odôvodnenia 24 smernice 2000/31, normotvorca Únie považoval za legitímne, aby bez ohľadu na „pravidlo o kontrole pri zdroji služieb informačnej spoločnosti“ ktoré je iným vyjadrením pravidla o kontrole v členskom štáte pôvodu uvedeného v článku 3 ods. 1 tejto smernice, aby členské štáty mohli za podmienok stanovených uvedenou smernicou prijať opatrenia na obmedzenie slobody poskytovania služieb informačnej spoločnosti.
- 46 Článok 3 ods. 4 smernice 2000/31 tak za určitých podmienok umožňuje členskému štátu, v ktorom sa služba informačnej spoločnosti poskytuje, odchýliť sa od zásady slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti.
- 47 Výklad tohto ustanovenia v tom zmysle, že oprávňuje členské štáty prijať opatrenia všeobecnej a abstraktnej povahy, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa určitej kategórie služieb informačnej spoločnosti, by však spochybnil pravidlo o kontrole v členskom štáte pôvodu uvedené v tomto článku 3 ods. 1.
- 48 Pravidlo o kontrole v členskom štáte pôvodu totiž vedie k rozdeleniu regulačnej právomoci medzi členský štát pôvodu poskytovateľa služieb informačnej spoločnosti a členský štát, v ktorom sa dotknutá služba poskytuje, teda členský štát určenia.
- 49 Povoľiť druhému členskému štátu, aby na základe článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 prijal všeobecné a abstraktné opatrenia, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa určitej kategórie týchto služieb bez ohľadu na to, či má alebo nemá sídlo v tomto poslednom uvedenom členskom štáte, by zasahovalo do regulačnej právomoci prvého členského štátu a malo by za následok, že takíto poskytovatelia by podliehali právnym predpisom členského štátu pôvodu, ako aj právnym predpisom členského štátu alebo štátov určenia.
- 50 Z odôvodnenia 22 smernice 2000/31 však vyplýva, ako bolo pripomenuté v bode 40 tohto rozsudku, že v systéme zavedenom touto smernicou normotvorca Únie stanovil, že kontrola služieb informačnej spoločnosti sa má vykonávať pri zdroji činnosti, teda prostredníctvom členského štátu, v ktorom má poskytovateľ služieb sídlo, s trojakým cieľom, a to zabezpečiť

efektívnu ochranu cieľov verejného záujmu, zlepšiť vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi, ako aj účinne zabezpečiť slobodu poskytovania služieb a právnu istotu pre poskytovateľov a príjemcov služieb.

- 51 Výklad článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 uvedený v bode 47 tohto rozsudku by preto spochybnením pravidla o kontrole v členskom štáte pôvodu stanovenej v článku 3 ods. 1 tejto smernice narušil systém a ciele tejto smernice
- 52 Ako zdôraznila Komisia, možnosť odchyliť sa od zásady slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti, ktorá je stanovená v článku 3 ods. 4 uvedenej smernice nebola vytvorená na to, aby umožnila členským štátom prijať všeobecné a abstraktné opatrenia zamerané na reguláciu kategórie poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti ako celku, aj keby takéto opatrenia bojovali proti obsahu, ktorý vážne škodí cieľom stanoveným v článku 3 ods. 4 písm. a) bode i) tej istej smernice.
- 53 Okrem toho umožniť členskému štátu určenia prijať všeobecné a abstraktné opatrenia zamerané na reguláciu poskytovania služieb informačnej spoločnosti poskytovateľmi, ktorí nemajú sídlo na jeho území, by narušilo vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi a bolo by to v rozpore so zásadou vzájomného uznávania, na ktorej je založená smernica 2000/31, ako bolo pripomenuté v bode 42 tohto rozsudku.
- 54 Okrem toho, pokiaľ ide stále o teleologický výklad článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 a pojmu opatrenia, ktoré sú „prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti“, z článku 1 ods. 1 a článku 3 ods. 2 tejto smernice v spojení s jej odôvodnením 8 vyplýva, že cieľom uvedenej smernice je prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu zabezpečením slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi.
- 55 Z tohto hľadiska, ako vyplýva z odôvodnení 5 a 6 tejto smernice, je jej cieľom odstrániť právne prekážky riadneho fungovania vnútorného trhu, konkrétne prekážky, ktoré spočívajú v rozdieloch právnych predpisov, ako aj právnej neistoty vnútroštátnych systémov uplatniteľných na tieto služby.
- 56 Ak by sa však členským štátom umožnilo prijať na základe článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 všeobecné a abstraktné opatrenia zamerané na kategóriu určitých služieb informačnej spoločnosti, ktoré sú opísané všeobecne a ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa tejto kategórie služieb, viedlo by to v konečnom dôsledku k tomu, že dotknutí poskytovatelia služieb by podliehali rôznym právnym predpisom, a teda k opätovnému zavedeniu právnych prekážok slobodnému poskytovaniu služieb, ktoré má táto smernica odstrániť.
- 57 Napokon treba pripomenúť, že cieľ smernice 2000/31, ktorým je zabezpečiť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi, je sledovaný pomocou mechanizmu kontroly opatrení, ktoré by mohli jeho dosiahnutie narušiť, umožňujúceho Komisii a členskému štátu, na ktorého území má poskytovateľ dotknutej služby informačnej spoločnosti sídlo, dohliadať na to, aby tieto opatrenia boli nevyhnutné na uspokojenie naliehavých dôvodov verejného záujmu (rozsudok z 19. decembra 2019, Airbnb Ireland, C-390/18, EU:C:2019:1112, bod 91).

- 58 Domnievať sa však, že všeobecné a abstraktné opatrenia, ktoré sa týkajú určitej kategórie služieb informačnej spoločnosti opísanej všeobecne, nespádajú pod pojem opatrenia, ktoré sú „prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, nemá za následok vyňatie takýchto opatrení z tohto kontrolného mechanizmu.
- 59 Takýto výklad má naopak za následok, že členské štáty v zásade nie sú oprávnené prijať takéto opatrenia, takže overenie, či sú tieto opatrenia nevyhnutné na splnenie naliehavých dôvodov verejného záujmu, sa ani nevyžaduje.
- 60 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 4 smernice 2000/31 sa má vykladať v tom zmysle, že všeobecné a abstraktné opatrenia týkajúce sa kategórie určitých služieb informačnej spoločnosti, ktoré sú opísané všeobecne a ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa tejto kategórie služieb, nepatria pod pojem opatrenia, ktoré sú „prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti“ v zmysle tohto ustanovenia.

O druhej a tretej otázke

- 61 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ako je zhrnutý v bodoch 22 a 23 tohto rozsudku, vyplýva, že vnútroštátny súd kladie druhú a tretiu otázku len pre prípad, že by Súdny dvor dospel k záveru, že na prvú otázku treba odpovedať kladne.
- 62 Ako sa však uvádza v bode 60 tohto rozsudku, odpoveď na túto prvú otázku je záporná.
- 63 Z toho vyplýva, že vzhľadom na odpoveď danú na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú a tretiu otázku.

O trovách

- 64 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 3 ods. 4 smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

všeobecné a abstraktné opatrenia týkajúce sa kategórie určitých služieb informačnej spoločnosti, ktoré sú opísané všeobecne a ktoré sa uplatňujú bez rozdielu na každého poskytovateľa tejto kategórie služieb, nepatria pod pojem opatrenia, ktoré sú „prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti“ v zmysle tohto ustanovenia.

Podpisy